

**Omgevingsmanagementplan
Stadsschouwburg**

*Fase: ontwerp
Stationsgebied
februari 2024*

Colofon

Opgesteld door	Els Leibbrand
Functie	Omgevingsmanager Centrumkwartier Stationsgebied
Status	Vastgesteld in stuurgroep Stadsschouwburg
Versiebeheer	V0.1: aanvullingen door communicatieoverleg V0.2: input door projectteam vanuit sessie V0.3: review door communicatieoverleg en strategisch omgevingsmanager V1: ter vaststelling naar Stuurgroep

Inleiding en inhoud

De Stadsschouwburg is al zestig jaar dé culturele instelling voor iedereen in Nijmegen en omgeving. Zij huist in een iconisch rijksmonument uit de Wederopbouwperiode. Eind 2019 heeft de gemeente Nijmegen de schouwburg gevraagd een toekomstbeeld te schetsen voor het monumentale gebouw aan het Keizer Karelplein. Aanleiding was een opeenstapeling van problemen die zich voordeden als gevolg van slijtage aan het gebouw en technische installaties. Na zestig jaar is grootschalige vervanging en renovatie noodzakelijk.

Het voorliggende document is een aanvulling op het Plan van Aanpak renovatie Stadsschouwburg. In het omgevingsmanagementplan is beschreven welke strategie we hanteren voor het betrekken en informeren van de omgeving en hoe we dat gaan doen voor de ontwerpfase. Denk hierbij aan het doel, inzicht in verantwoordelijkheden, benodigde inzet en aanpak voor communicatie. Voor de realisatiefase wordt een doorkijk gegeven.

Inhoud

- Opgave en context
- Strategie
- Stakeholders en omgeving
- Aanpak
- Communicatie
- Organisatie

Opgave en context - Stadsschouwburg

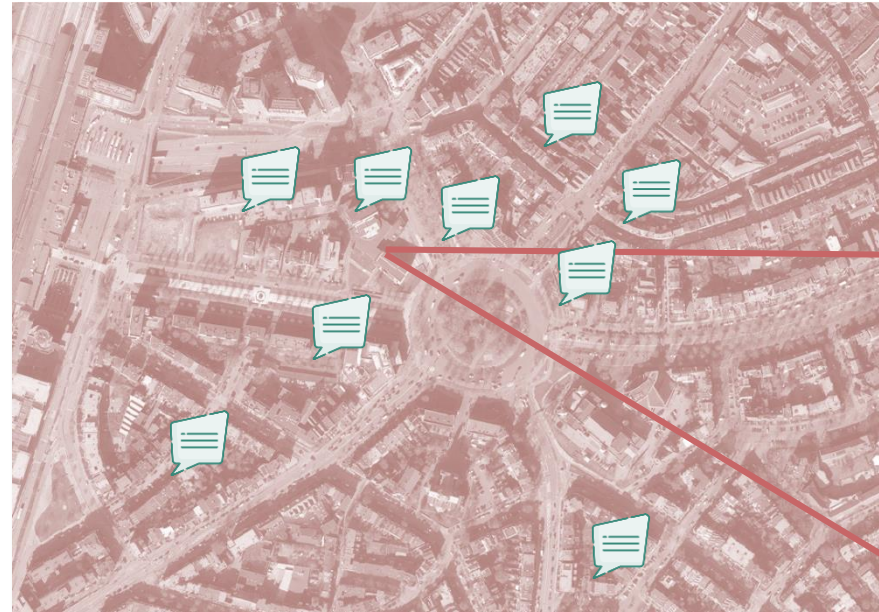
De komende tien jaar ondergaat het stationsgebied van Nijmegen een enorme transformatie. De herontwikkeling van het gebied is een complexe opgave met de verbouwing van het station, de bouw van Nieuw Metterswane, aanpassingen aan wegen en fietspaden en ook de verbouwing van de stadsschouwburg.

De verbouwing van het Stadsschouwburg is onderdeel van project Stationsgebied vanwege de aansluiting op het Keizer Karelplein en ligging in het gebied, de ligging van de Stadsschouwburg aan de looproute Station – Keizer Karelplein – Binnenstad en de aantrekkelijkheid en levendigheid van het gebied. Daarbij is goed te benadrukken dat het project van de renovatie van de Stadsschouwburg voor loopt in tijd en een opzichzelfstaand project is.

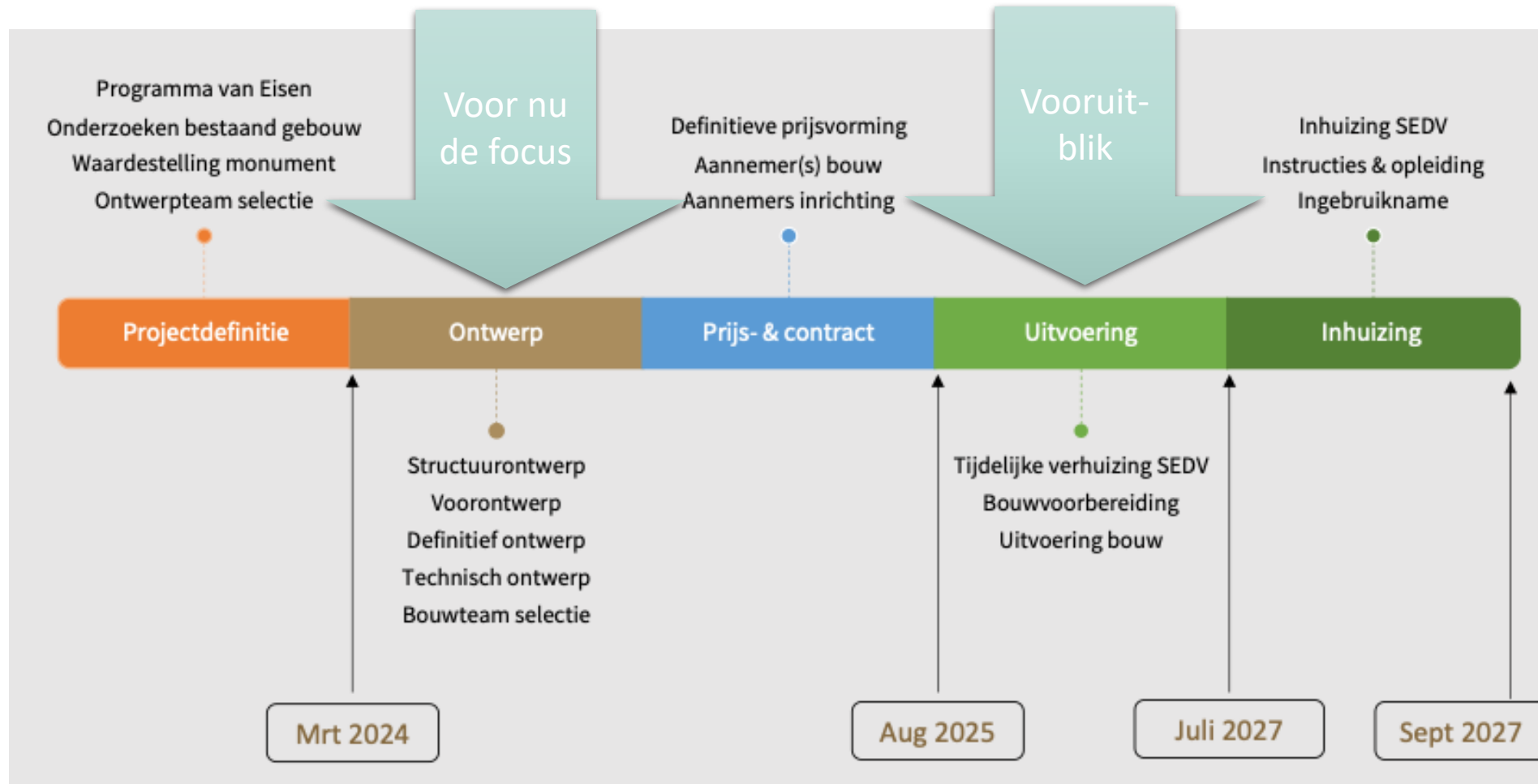
In het coalitieakkoord 2022-2026 is krediet beschikbaar gesteld voor de aanpak van de Stadsschouwburg volgens het Masterplan 'Plek in de stad'. Het masterplan is een integraal plan dat omschrijft hoe een veilige, bedrijfszekere en toekomstbestendige schouwburg er uitziet en waarin de ambities van de stadsschouwburg als schouwburg voor de toekomst zijn meegenomen. Onderliggende visie is een Stadsschouwburg die naast de functie als theater, ook ingezet wordt als verblijfsplek en betekenisvolle plek in het stationsgebied.

Inmiddels is fase 1, welke de vervanging van de besturing van de theatertechnische hijs- en hefinstallaties omvatte, opgeleverd en afgerond. De voorbereiding van fase 2 is van start gegaan. Fase 2 omvat naast de noodzakelijke vervanging van installaties, bouwkundige renovatie ook aanpassingen die nodig zijn om meer ruimte voor verbinding te kunnen maken met de stad door middel van een public space.

De gemeente Nijmegen is als eigenaar verantwoordelijk voor de verbouwing van de schouwburg. Stichting Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereeniging (SEDV) is gebruiker/huurder van de Stadsschouwburg.

Opgave en context – planning Stadsschouwburg

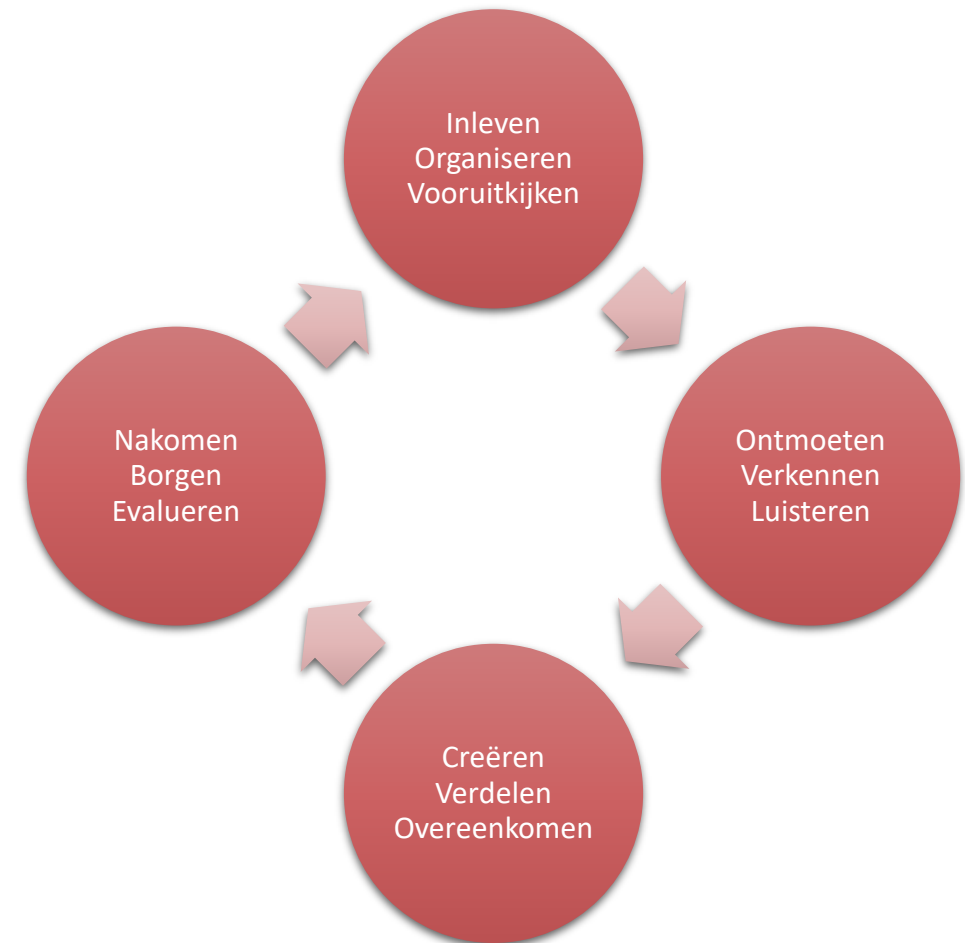

Strategie - omgevingsmanagement

Het voorliggende plan behandelt het omgevingsmanagement in de ontwerpfase. Omgevingsmanagement maakt gebruik van de volgende vakgebieden: Issue- en stakeholdermanagement, communicatie en participatie. De basis van de strategie is werken aan vertrouwen en denken vanuit intensiteit: een grote doelgroep wil extensief betrokken zijn en een kleine doelgroep intensief. Alle doelgroepen willen we naar behoefte bedienen voor een succesvol proces. En in tijdsbesteding en aandacht van het team dienen de doelgroepen in balans te zijn. Waar de één de behoefte heeft alleen op de hoogte te blijven van belangrijke ontwikkeling en af en toe een korte digitale poll invult, wil de ander graag in detail meedenken over een specifiek thema. Een geslaagd proces biedt mogelijkheden om verschillende doelgroepen mee te laten doen op de manier die het beste bij hen past qua vorm, intensiteit en frequentie.

De strategie voor deze fase is:

- We besteden de meeste tijd aan stakeholders met het grootste belang en/of grootste invloed op het project(resultaat).
- We betrekken stakeholders via het centraal stellen van issues (discussiepunten/vraagstukken).
- We zijn betrouwbaar en maken waar wat we zeggen. Hierbij is ook het schema van hiernaast van belang. In het proces algemeen en tijdens gesprekken zelf.
- We sluiten aan op de 4 sporen van het stationsgebied. Deze zijn op de volgende pagina aangegeven.

Strategie - doel

Het doel van omgevingsmanagement bij de verbouwing van de Stadsschouwburg is om: **Betrokkenen te informeren over de renovatie van de Stadsschouwburg en het bijbehorende ontwerptraject. Het verkrijgen van kennis van de belangen van betrokkenen en inzichtelijk te maken of we advies wel of niet meenemen daarbij zijn we open en transparant over het proces en de afwegingen die worden gemaakt (verwachtingsmanagement). Dat zorgt ervoor dat zij zich betrokken en gehoord voelen.**

De Stadsschouwburg is door zijn ligging verbonden aan het stationsgebied. Voor het stationsgebied onderscheiden we vier verschillende sporen. Spoor 1 en 2 hebben betrekking op het gehele stationsgebied en spoor 3 en 4 gaan over de deelprojecten en dus ook over de stadsschouwburg. Het zijn spelregels en kaders voor het project om mee aan de slag te gaan. Ook sluiten we aan het participatiebeleid van de gemeente.

- **Spoor 1: Energie en inspiratie uit de stad** - Het nieuwe stationsgebied dat naar verwachting over tien tot vijftien jaar gereed is, verandert het gebied enorm en biedt kansen voor reizen, wonen, werken en recreëren. We hopen dat Nijmegen en de Nijmegenaren dit nieuwe stukje stad omarmen en er trots op zijn. We willen de stad in de juiste stemming te krijgen voor de ontwikkelingen en meer mensen te betrekken dan alleen de voor de hand liggende stakeholders. Hierbij past een proces dat zich gaandeweg ontwikkelt, en waarvan de uitkomst niet vaststaat. Het proces is leuk, inspirerend en verbindend. Het maakt positieve energie los en helpt daarmee het project.
- **Spoor 2: Leefbaar tijdens de verbouwing** - Het stationsgebied zal gedurende ten minste tien jaar veranderen in een grote locatie waar gelijktijdig verschillende bouwprojecten plaatsvinden, niet steeds op dezelfde locatie, maar wel altijd in het gebied. Dat dat tot hinder, omleidingen en vertragingen zal leiden, is onvermijdelijk, maar het is de kunst om die hinder zo beperkt mogelijk te houden. Dat is een forse opgave in hartje stad. Dat betekent dat alle bouwers moeten samenwerken op het gebied van veiligheid, leefbaarheid, bouwverkeer en communicatie. Om dat te stroomlijnen stellen we het Kader Bouwlogistiek, Leefbaarheid, Veiligheid en Communicatie op (BLVC-kader) dat voor alle partijen in het gebied richtlijnen en verplichtingen meegeeft. Een speciale projectleider Bouwlogistiek coördineert de uitvoering en de handhaving van het BLVC-kader.
- **Spoor 3: Projectdialogo aan de voorkant (proactief)** - Waar mogelijk willen we stakeholders zo vroeg mogelijk in de processen op deelprojectniveau betrekken, nog voor de procedurele (wettelijke) participatiemomenten. Soms kan dat in de ontwerpfasen zijn, maar net zo goed ook vlak voor de inrichting van een gebied. Dat kan op verschillende manieren en geeft het voorliggende document inzicht in.
- **Spoor 4: Procedurele projectparticipatie (reactief)** - In de ontwikkeling van het stationsgebied zetten we regelmatige officiële stappen, bv besluitvorming over bestemmingsplannen of Programma's van Eisen voor bepaalde deelprojecten etc. Het is belangrijk om tijdig belanghebbenden inzicht te geven in de kalender van deze momenten zodat zij tijdig op de hoogte zijn van plannen en ook hun mening kunnen inbrengen.
- **Extra spoor: ervaringsdeskundigheid bij toegankelijkheid** - In het gemeentelijke Actieprogramma Inclusie 2021-2024 staat onder meer dat "we extra aandacht hebben voor het betrekken van inwoners met een beperking bij stedelijke ontwikkelingen, zoals bij de (gebieds-)ontwikkeling van het station. Het delen van informatie over wat nodig is voor een goede toegankelijkheid voor mensen met een beperking is hierin een belangrijk onderdeel.

Strategie - kernboodschap

De Stadsschouwburg Nijmegen wordt gerenoveerd. Dat is hard nodig want de afgelopen 60 jaar zijn er nauwelijks ingrepen geweest.

Het pand en de omgeving worden verduurzaamd en gastvrijer gemaakt voor artiesten en publiek, maar ook veiliger en toegankelijk voor mensen met een beperking. Bijna alle installaties moeten vervangen worden vanwege het einde van hun levensduur. De foyers worden aangepast zodat er overdag door bezoekers en voorbijgangers kan worden gewerkt, gestudeerd of je elkaar hier kunt ontmoeten. Het café wordt omgevormd tot creatieve zaal zodat theatermakers er kunnen repeteren.

Het stationsgebied van Nijmegen ondergaat de komende jaren een ware metamorfose. Het gebied wordt een plek waar reizen, wonen, werken, winkelen en recreëren samenkomen. Met meer ruimte voor reizigers en betere voorzieningen zoals de Stadsschouwburg. Nijmegen krijgt daarmee het Theater van de Toekomst dat zich meer dan ooit opent naar de stad. De Schouwburg zal voldoen aan de eisen van deze tijd en kan er daarna weer minstens 25 jaar vooruit.

De gemeente Nijmegen is als gebouweigenaar verantwoordelijk voor de verbouwing. De Stichting Stadsschouwburg Nijmegen en Concertgebouw De Vereniging heeft als gebruiker een belangrijke stem in het ontwerp en het proces.

In 2025 – 2027 is de verbouwing, zodat in het najaar van 2027 de deuren weer open kunnen. Na de renovatie zal de Schouwburg weer schitteren aan het Keizer Karelplein en kunnen wekelijks weer duizenden gasten genieten van een mooie avond uit.

Stakeholders en omgeving - issues

Een issue is een onderwerp waar spanning op zit en/op waar discussie over is tussen verschillende partijen. Het zijn de gevoelige onderwerpen binnen het project en naar buiten toe. In de projectgroep zijn de issues voor de komende periode opgehaald. Per issue is een inschatting gemaakt van de stakeholders. De issues en de stakeholders zijn niet uitputtend, deze wijzigen gedurende het project. Logisch, want het is een dynamisch proces zowel het ontwerp, de verbouwing en de omgeving.

Instandhouding van het monument

- Afdeling erfgoed
- Stichting Nijmegen wederopbouwstad
- Bond Heemschut
- Rijksdienst van het Cultureel Erfgoed

Toegankelijkheid voor iedereen

- Zelfregiecentrum Nijmegen
- Vrienden SEDV
- Bezoekers
- gemeente Nijmegen

Gebruik in definitieve situatie

- SEDV
- Vertoef
- VVE Nassau Staete
- Ad Hoc – Stella Maris
- Bedrijven
- Organisaties in directe omgeving
- Omwonenden

Aansluiting bestaande omgeving

- Gemeente als beheerder OR
- Rijksdienst van het Cultureel Erfgoed
- Stedenbouw/Landschap gemeente Nijmegen
- Omwonenden
- Voetgangers
- Verkeersdeelnemers

Beeldvorming

- Landelijke Pers/media
- De Gelderlander
- De Brug
- Mariken Magazine
- Inwoners gemeente Nijmegen
- Social media

Financiën en haalbaarheid

- Gemeenteraad
- College
- SEDV

Stakeholders en omgeving - in beeld

- Stadsschouwburg
- Bewoners
- Ondernemers / voorzieningen
- Parkeergarage
- Station
- Gebiedsgrens stationsgebied

Stakeholders en omgeving - raakvlakprojecten

Gebiedsvisie Stationsgebied

Door al deze ontwikkelingen past de bestaande 'Ontwikkelingsvisie Nijmegen Centraal' uit 2012 niet meer goed bij de huidige situatie. Daarom wordt voor het stationsgebied een gebiedsvisie opgesteld. Het gebied dat we willen ontwikkelen, is veel groter geworden, en kent nu 28 projecten. Daarnaast spelen er nu belangrijke thema's zoals duurzaamheid, klimaatadaptatie en de woningbouwopgave, die in 2012 nog nauwelijks aan de orde waren in het stationsgebied.

Centrumkwartier

Het Centrumkwartier gaat over ontwikkelingen aan de centrumzijde van het station. Het gaat onder andere over het gebied tussen het station, het oude belastingkantoor aan de Stieltjesstraat en de plek van Metterswane. De Stadsschouwburg valt ook binnen het Centrumkwartier.

Het Nieuw Metterswane

Het Nieuwe Metterswane wordt een multifunctioneel gebouw tegenover het station. Het gebouw krijgt verschillende hoogtes. In totaal komen er in het nieuwe Metterswane 276 appartementen. Vanaf 2027 verwachten we de eerste bewoners. Ontwikkelaar KondorWessels Projecten is gestart met de graafwerkzaamheden op de plek van Het nieuwe Metterswane. De werkzaamheden zijn in volle gang. Tijdens het graven wordt er ook archeologisch onderzoek gedaan. Zodra het onderzoek is afgerond begint de

bouw van de ondergrondse parkeerkelder in februari 2024. Deze werkzaamheden duren ongeveer één jaar. Daarna is twee jaar nodig om het gebouw verder bovengronds te bouwen.

Station Centrumzijde

Komende jaren nemen het aantal reizigers en gebruikers van het stationsgebied toe. Het Rijk, gemeente Nijmegen, ProRail, NS Stations en de provincie Gelderland voeren daarom samen een verkenning uit naar de mogelijkheden om de centrumzijde van station Nijmegen klaar te maken voor de toekomst. Dit gaat over een stationshal, busstations, fietsenstallingen, het voorplein en verkeers- en looproutes voor een naar het station.

Het project bevindt zich in de verkenningsfase. De verkenning loopt naar verwachting tot eind 2024. In de volgende fase wordt een concreet ontwerp gemaakt.

Stakeholders en omgeving - raakvlakprojecten

Koers van de Binnenstad

In de gebiedsvisie Koers voor de Binnenstad, wordt duidelijk hoe de binnenstad zich gaat ontwikkelen tot en met het jaar 2035. Met onder andere een focus op vergroening, mobiliteit en behoud van erfgoed zorgt deze koers voor een binnenstad die klimaatverandering omarmt en tegemoet komt aan de behoeften van haar bewoners, bezoekers en ondernemers. De gemeenteraad van Nijmegen neemt nog een besluit over deze plannen.

Binnenstad

De Nijmeegse binnenstad wordt aangepakt door deze te vergroenen en aantrekkelijker te maken. Om dat voor elkaar te krijgen, is het Actieplan Binnenstad 2021-2022 gemaakt. Samen met Nijmeegse bewoners, ondernemers en bezoekers zijn plannen gemaakt en concrete acties gekozen om een extra impuls te geven aan de binnenstad. Er zijn verschillende acties voor opgezet voor een aantrekkelijke stad, duurzame stad en voor een sociale en gezonde stad. In 2024 wordt gestart met het zoeken naar nieuwe acties.

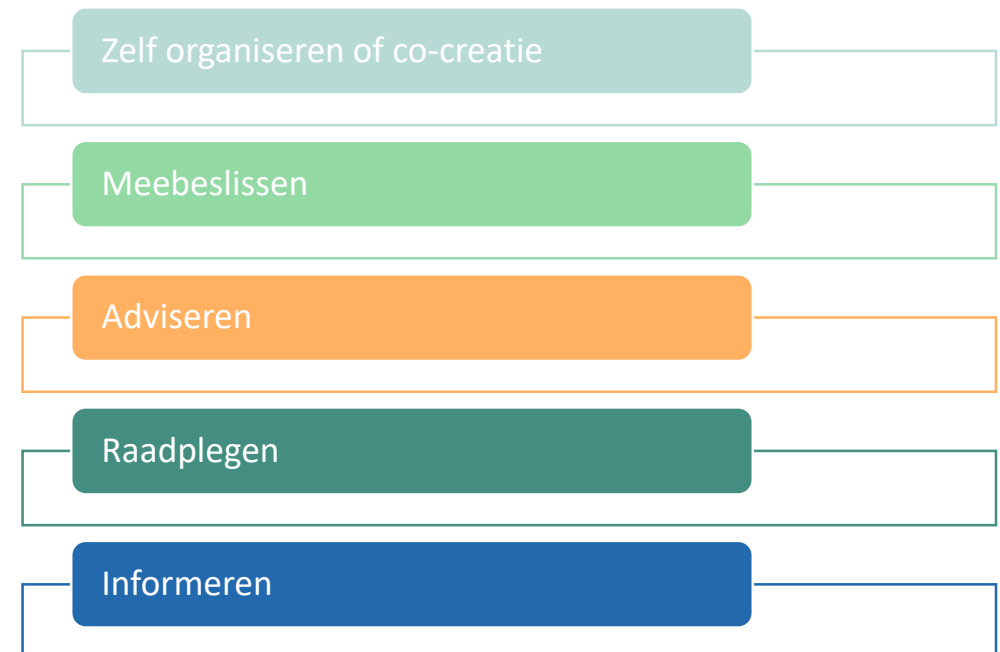
Stakeholders en omgeving - analyse

Er zijn rondom het project verschillende spelers die allemaal een ander belang hebben bij een juiste voorbereiding, uitvoering en afronding. We noemen hen stakeholders.

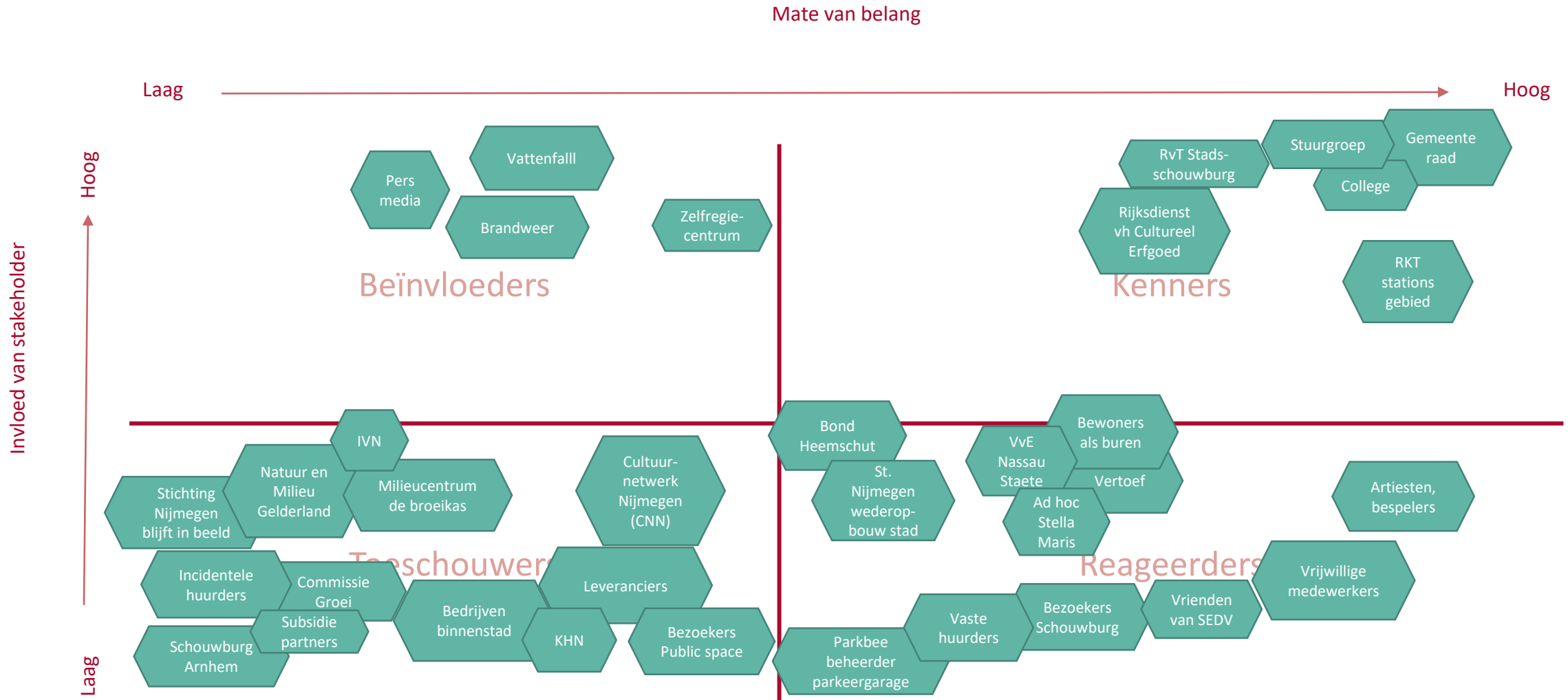
Voor de renovatie van de Stadsschouwburg is een stakeholderanalyse uitgevoerd waarbij is aangegeven welk belang en invloed de verschillende stakeholders op dit project hebben. Dit is een dynamische lijst welke in ieder geval in iedere projectfase wordt geactualiseerd. Per stakeholder is een strategie bepaald in omgang, onderverdeeld in 4 categorieën:

- Beïnvloeder → veel invloed, klein belang
- Kenner / belangrijke speler → veel invloed, groot belang
- Toeschouwer → weinig invloed, klein belang
- Reageerder / belanghebbende → weinig invloed, groot belang

Hoe groter de invloed en het belang van een belanghebbende, hoe meer we investeren in informeren en betrekken van betrokkenen. Daarbij maken we gebruik van de participatieladder, waarbij gezien de aard van dit project we vooral inzetten op raadplegen en informeren van stakeholders. De verschillende mate van betrokkenheid komt later in dit document uitgewerkt terug.

Stakeholders en omgeving - analyse

Aanpak - toeschouwer

De toeschouwer heeft weinig invloed en een klein belang. Het is een omvangrijke groep en heeft vooral behoefte aan basisinformatie over het project. Willen we informatie van de toeschouwer ophalen is het van belang ze actief op te zoeken. Alle genoemde middelen zetten we ook in voor de andere type stakeholders, voor de leesbaarheid van het document benoemen we ze alleen hier.

Met deze middelen zetten we een goede informatiebasis neer:

- Website – we maken gebruik van de website van de SEDV als het gaat om nieuwsberichten en informatie over de verbouwing. Op de website van het stationsgebied richten we een projectpagina in waar belangrijke informatie over het project te vinden, zoals een procestijdslijn en informatie over bijeenkomsten. Op deze site is een link naar de Stadschouwburg opgenomen.
- Nieuwsbrief – we brengen rust en regelmaat in het proces door middel van continue informatievoorziening via een nieuwsbrief van het Stationsgebied. Ook in de nieuwsbrief van de SEDV wordt aandacht gegeven aan de renovatie van de Stadschouwburg, daarbij kan ook gelijk de link met het programma elders worden gelegd tijdens de bouwwerkzaamheden.
- In beeld – hier liggen vooral kansen tijdens de fase van de uitvoering. Denk hierbij aan communicatie via de gevel en bouwdoeken en rondleidingen tijdens de bouw (Dag van de Bouw). Mogelijk zou Nijmegen in beeld thema avonden kunnen verzorgen met een reportage van de verbouwing en het verleden. Tijdens de opening kan gedacht worden aan een openingsweekend de hele stad. Het bereik van deze uitingen is groot gezien de 100.000+ bezoekers aan de Schouwburg.
- Programma elders tijdens de verbouwing – Door Stichting SEDV zijn 4 tot 5 grote locatieproducties gepland op diverse plekken in de stad, zodat de schouwburg zich ook tijdens de verbouwing kan blijven presenteren. Ook in De Vereniging zijn voorstellingen vanuit de Schouwburg geprogrammeerd.
- Sociale kanalen – hierbij wordt aangesloten bij het Stationsgebied en van de Stadsschouwburg: denk hierbij aan Instagram en Facebook.

Aanpak - reageerder

De reageerder is een belanghebbende met weinig invloed en een groot belang. Deze belanghebbende vanuit de stakeholderanalyse wil graag op de hoogte worden gehouden. Het is belangrijk om de verwachtingen over een weer uit te spreken.

- Flitspeiling / enquête – Het doel van een flitspeiling is om waardevolle en meetbare informatie uit de omgeving op te halen (raadplegen). Ruimtelijke uitwerking en nieuwe ideeën kunnen worden getoetst. Ook kunnen we tussentijds het sentiment peilen en evalueren of we nog op de goede weg zitten. De flitspeiling is laagdrempelig om in te vullen met een beperkt aantal vragen. De inhoud stemmen we vooraf goed af op de vraagstukken in het ontwerptraject, zodat het de juiste informatie oplevert voor definitief ontwerp. Hier kunnen we in nauwe samenwerking met SEDV aan de slag om de goede doelgroep te bereiken, zij hebben namelijk al met veel van deze belanghebbenden contacten.

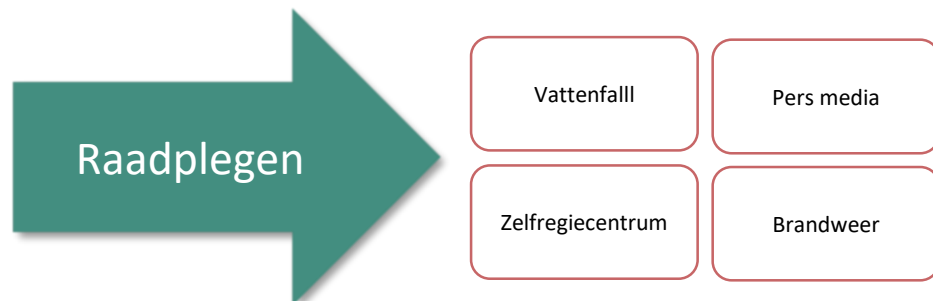

Aanpak - beïnvloeder

Dit zijn belanghebbenden die willen meedenken en in meer detail geïnformeerd willen worden. Hiervoor organiseren we dan ook specifieke bijeenkomsten. Deze stakeholders kunnen veel invloed hebben op het project. We willen deze groep raadplegen en op enkele details laten adviseren.

- Algemene informatiebijeenkomst (brede omgeving) – bij momenten die vooral ten doel hebben een verhaal goed over te brengen maken we gebruik van een inloopavond zodat we interactie kunnen hebben met de bezoekers. Voor het bredere verhaal kunnen we een filmpje maken die we vooraf laten zien.
- Persmomenten – de pers benaderen we voor persmomenten om heb bij te praten over de stand van zaken van het ontwerptraject en de uitvoering.
- Het goede gesprek – het doel van deze gesprekken is uitgebreider stil te kunnen staan bij een issue (discussiepunt) met een groep stakeholders die betrokken zijn bij dat betreffende issue. Bijvoorbeeld een verdiepende sessie over toegankelijkheid van het gebouw. Vanuit het projectteam zijn hiervoor ook al adviseurs aangehaakt dus het is belangrijk dit goed in de gaten te houden. De gesprekken worden aangestuurd door de projectorganisatie.

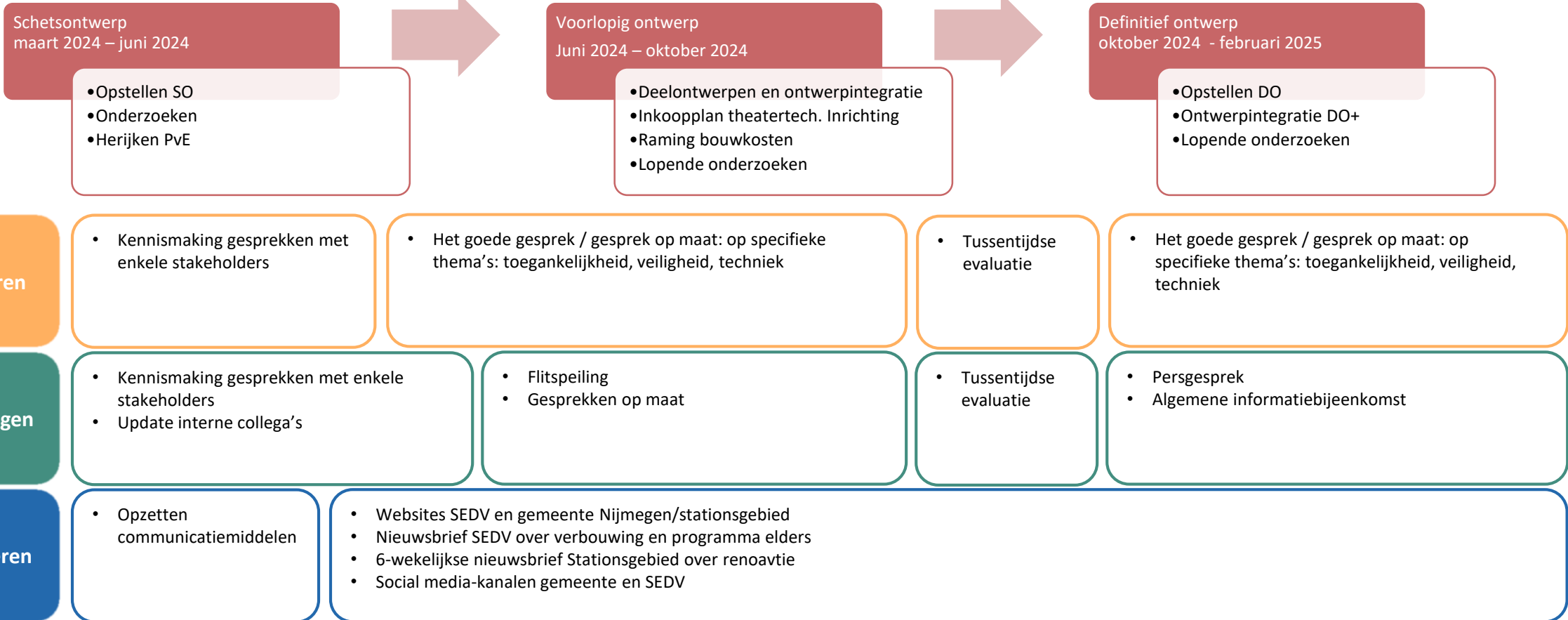
Aanpak - kenner

Voor de 'Kenners' is de primaire strategie een 1-op-1 benadering, met laagdrempelige opties om vaker contact te zoeken. Deze groep kan veel invloed en belang hebben op/bij het project.

- Gesprekken op maat- met de grootste en meest directe belanghebbenden worden 1-op-1 gesprekken gevoerd. Denk hierbij aan specifieke afstemming met de Rijksdienst.

Aanpak – ontwerpfase

Aanpak – doorkijk realisatiefase

In de realisatiefase van het project ontstaat er een nieuwe dynamiek. De schouwburg is op dat moment niet meer in gebruik en de programmering vindt elders plaats. Voor de directe omgeving ontstaan er mogelijk momenten dat er hinder wordt ervaren. Het is de uitdaging voor ons om hier open en helder over te communiceren. De eerste gesprekken hebben natuurlijk al plaats gevonden vooraf aan de uitvoering en nu komt het er op aan dat we zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. Als vooruitblik en ideeën die al zijn genoemd hieronder een beeld van initiatieven en aandachtspunten gedurende de uitvoering:

- Informeren omwonende over de bouwwerkzaamheden
- Rondleidingen
- Aansluiting bij dag van de bouw
- Programma elders door voorstellingen op locatie
- Passende bouwdoeken

Voorafgaand aan de uitvoering is de aanvraag omgevingsvergunning. We benaderen belanghebbenden proactief over de procedure. Daarnaast vindt ook de aannemer selectie plaats. Hierover communiceren we natuurlijk ook op passende momenten.

.

Aanpak – participatieverslag

Participatieverslag – Essentieel in het proces is een goede belangen afweging. Om dit ook navolgbaar te houden maken we na iedere fase van het participatietraject een participatieverslag. Hierin komt het volgende te staan:

- Welke communicatiemiddelen zijn ingezet
- Welke participatiemomenten er zijn geweest
- Wat op deze momenten is besproken
- Welke input is opgehaald en hoe dit wel/niet wordt meegenomen in het voorliggende product (bv schetsontwerp of definitief ontwerp)
- Een vooruitblik op het vervolg van de participatie.

Het participatieverslag zal ter onderbouwing van het bijbehorende planproduct aan de stuurgroep worden aangeboden bij de besluitvorming over dit planproduct. Denk hierbij aan de kort en krachtig verslag waarin de hoofdpunten staan benoemd., liefst visueel.